

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Právní názor rekursního soudu, že exekuci nelze dle § 39 čís. 8 ex. ř. zastaviti, přesahuje-li výtěžek náklady na exekuci, byť nedostačoval k tomu, by z něho byly uhrazeny náklady exekuční po zapravení práv přednostních a zástavních pohledávek vymáhajícímu věřiteli předcházejících, jest v souladu s teorií (Neumann-Lichtblau, Kom. k exekučnímu řádu, 3. vydání, str. 213) i praxí nejvyššího soudu a má též oporu v dějinách zákona. Stačí tu odkázati k rozhodnutí sb. n. s. 3544, jímž vyvrácena byla správnost opačných rozhodnutí býv. nejvyššího soudního dvoru vídeňského, na něž se dovolací rekurs odvolává. Podotknouti lze, že též nynější nejvyšší soudní dvůr vídeňský tuto dřívější praxi opustil a důsledně zaujímá stanovisko nejvyšším soudem v Brně ve svrchu uvedeném rozhodnutí zaujaté (plen. rozh. z 22. června 1927 Praes 153/27 J. B. 427, z 9. března 1927 Ob II 83 Z. Bl. č. 159/27). Napadené usnesení odpovídá tedy zákonu a stavu věci.

Čís. 12820.

Bylo-li ujednáno mezi pojišťovnou a pojišťovacím agentem, že provisní odměny náleží pojišťovacímu agentu jen potud, pokud příslušné pojistky jsou v platnosti a pokud trvá provisní poměr mezi pojišťovnou a pojišťovacím agentem, příslušel pojišťovacímu agentu nárok na provisi z pojišťovacích smluv jím zprostředkovaných, jakmile se smlouvy ty staly perfektní, byl-li ještě v té době v provisním poměru s pojišťovnou, ovšem pod rozvazovací výminkou, že smlouva pojišťovací nebude pojišťovnou pro nezaplacení první prémie zrušena.

Podati důkaz o tom, že provisní nárok pro nezaplacení prémie v prvním roce zanikl, jest věcí žalované pojišťovny.

(Rozh. ze dne 18. září 1933, R I 482/33.)

Žalobce byl od 1. ledna 1927 do 31. prosince 1929 provisním zástupcem žalované pojišťovny. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované kromě zaplacení remunerace a sběratelské superprovisie zaplacení zůstatku na běžném účtu. Podle smlouvy příslušela žalobci v oboru životního pojištění z pojištěného kapitálu jednorázová, sběratelská provise ve výši 3½% pojištěného kapitálu, to však jen potud a v tom směru, pokud byla zaplacena prvá roční prémie. Žalovaná ji připisovala žalujícímu k dobru hned, jakmile byla pojišťovací smlouva uzavřena, t. j. jakmile pojišťovna přijala pojišťovací návrh a pojištěnce o tom vyrozuměla, byla však v důsledku shora řečeného oprávněna připsati ji zase v případě úplného nezaplacení prvé prémie k tíži žalobce celou, v případě nezaplacení částečného poměrnou, nezaplacené části odpovídající její část. Žalovaná vyplácela žalujícímu na tuto provisi zálohy, které se pohybovaly ve výši 2½% předpokládané zprostředkovací provise. Spor se obmezil jen na otázku 3½% sběratel-

ské provise, a to se zřetelem 1. k nespornému doslovu smlouvy ze dne 1. ledna 1929, že za zprostředkování pojištění obdrží žalující (mimo měsíční paušál a sběratelskou superprovisi) zprostředkovatelskou provisi $3\frac{1}{2}\%$ z pojištěného kapitálu za pojištění jím získané podle všech sazeb s lékařskou prohlídkou, že však tato odměna provisi náleží mu jen potud, pokud příslušné pojistky jsou v platnosti a pokud trvá poměr založený smlouvou, 2. k ustanovení dodatku ze dne 21. prosince 1928 v tomto nesporném doslovu příslušného odstavce, že v případě úmrtí žalobce zaručuje žalovaná jeho ženě výplatu $\frac{2}{3}$ inkasních provisi po dobu trvání pojištění, zprostředkovaných žalobcem. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal žalobní nárok důvodem po právu. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Pokud jde o to, kdy vznikly žalobci nároky na provisi a kdy nastala jejich splatnost, jest rozhodným obsah dopisu ze dne 1. ledna 1929, podle něhož provisi odměny náleží žalobci jen potud, pokud příslušné pojistky jsou v platnosti a pokud trvá poměr založený tímto dopisem. Slovem pojistka jest rozuměti smlouvu pojišťovací, která se podle § 2 všeobecných pojišťovacích podmínek stává hotovou, jakmile přijme pojišťovna návrh pojistníkův a ho o tom vyrozumí; pojištění počíná podle § 3 všeobecných pojišťovacích podmínek dnem vyznačeným v pojistce, kterýž se tam vyznačí, jakmile byla smlouva schválena pojišťovací společností. Vznikl tedy žalobci nárok provisi, jakmile byla pojišťovací smlouva jím zprostředkovaná pojišťovací společností schválena a pojistníkovi doručena, dnem na pojistce vyznačeným, pak-li byl žalobce v tento den ještě v provisním poměru k pojišťovací společnosti upraveném dopisem ze dne 1. ledna 1929. Pojištění stává se však účinným teprve, když pojistné i s vedlejšími poplatky bylo zaplaceno (předpokládajíc, že ten den byla ještě osoba pojištěná na živu), nebo byla na jeho zaplacení žaloba podána, neboť podle § 5 těchže podmínek jest pojišťovna oprávněna, nebylo-li pojistné za první pojišťovací rok včas zaplaceno, buď zrušiti smlouvu pojišťovací bez výpovědi, nebo pojistné vymáhati soudně, v kterémžto případě však jest povinna k plnění pojišťovací smlouvy, nastane-li pojištěná událost v době, za níž jest pojistné vymáháno. Z toho jasně vyplývá, že smlouva pojišťovací jest v platnosti ode dne její perfekce až do jejího zrušení (storna) pojišťovnou (nebylo-li pojistné za první rok včas zaplaceno). Příslušel tedy žalobci nárok na provisi z pojišťovacích smluv jím zprostředkovaných, jakmile se smlouvy ty staly perfektní a byl-li ještě v té době v provisním poměru s pojišťovnou, to jest staly-li se smlouvy ty perfektními před rozváváním žalobcova provisního poměru s pojišťovnou, což nastalo 31. prosince 1929, ovšem pod rozvazovací podmínkou, že smlouva ta nebude pojišťovnou zrušena. Že tomu tak, že vznik ná-

roku provisního souvisí s perfekcí pojišťovací smlouvy, plyne z toho, že, jak nesporno, žalovaná připisovala žalobci zprostředkovací provise $3\frac{1}{2}\%$ hned, jakmile byla pojišťovací smlouva uzavřena, t. j. jakmile pojišťovna přijala pojišťovací návrh a pojištěnce o tom vyrozuměla, a že vyplácela žalobci zálohy na tuto provisi, z čehož plyne, že žalobcova pohledávka a provise se stala perfekcí (§ 2) pojišťovací smlouvy též splatnou, byť i byla odsunuta k vůli zajištění pojišťovny výplata nedoplatku 1% z $3\frac{1}{2}\%$ odměny, až k celoročnímu vyúčtování. Nespadá tedy v jeden čas účinnost pojišťovací smlouvy a účinnost smlouvy o provisi zprostředkovatelskou. Ona jest odložena a nastává teprve zaplacením prémie za první rok, tato nastává již perfekcí pojišťovací smlouvy, pokud se tak stalo za trvání služebního poměru. Její trvání (podržení provise) jest však vázáno na rozvazovací podmínku, že nenastane zrušení pojišťovací smlouvy. Jest tedy molný právní názor pojišťovny, že pojišťovací smlouva a nárok žalobcův na provisi platně vznikly teprve zaplacením pojistného. Kdyby tomu tak bylo, nemělo by smyslu ustanovení § 5 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek, dle nichž může pojišťovna zrušiti pojišťovací smlouvu, nebylo-li pojistné včas zaplaceno, neboť nebylo by třeba zrušovati smlouvu, jež do té doby ani platně nevznikla. Ostatně je názor ten v rozporu s ustanovením § 2 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek, v němž se mluví o zamítnutí návrhu pojistníka, pokud nebyl jí přijat, a nikoli o zrušení smlouvy pojišťovací. Vidno z toho, že všeobecné pojišťovací podmínky dobře rozeznávají zamítnutí návrhu smlouvy, a zrušení smlouvy již perfektní. Jestliže tedy v době, pokud trval provisní poměr, tedy před 31. prosincem 1929, nebyla pojišťovnou zrušena pojišťovací smlouva podle § 5 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek, byla provisní smlouva v platnosti, a byl již tím založen nárok žalobcův na provisi. Požadavek pojišťovny, aby bylo též pojistné zaplaceno před rozvázáním provisního poměru, nedá se ani z dopisu z 1. ledna 1929 ani z dopisu ze dne 21. prosince 1928 dovoditi a jest proto tento požadavek neodůvodněn. Jiná jest ovšem otázka, jaký vliv má okolnost, bylo-li zaplaceno pojistné za první rok teprve po 31. prosinci 1929. Podle vývodů shora uvedených stává se nárok na provisi dospělým perfekcí pojišťovací smlouvy. Podržení provise zprostředkovatelem jest však vázáno rozvazovací podmínkou, že pojišťovna smlouvy pojišťovací pro včasné nezaplacení první prémie nestornovala. Podati důkaz o tom, že tato podmínka nastala, že zanikl provisní nárok pro nezaplacení pojistného v prvním roce bylo však věci žalované pojišťovny. Ta však zánik takový do konce řízení před procesním soudem neprokázala, ba ani důkazu o něm nenabídla a jest tudíž v tom směru prekludována.

Čís. 12821.

Přípustnost pořadu práva pro nárok vlastníka povozu proti obci na vydání povozu, který, ježto byl ponechán na veřejné cestě bez dozoru, dal starosta zavést do kůlny a který obec zadržuje pro náklad s tím spojený.

(Rozh. ze dne 18. září 1933, R I 695/33.)